

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра фінансів та економіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет інформаційних технологій та управління

2018 рік

Розробник:

Краус Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою)

Краус Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки

Протокол від 30 серпня 2018 р. № 1

Завідувач кафедри _____ А.Ю. Рамський

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 «Фінанси і кредит»)

30.08.2018 р.

Керівник освітньої програми _____ Рамський А.Ю.

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник декана

_____ Мельник І.Ю.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Вид дисципліни</i>	Дисципліна циклу професійної та практичної підготовки.
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4/120
<i>Курс</i>	5
<i>Семестр</i>	2
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	4
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	32 (10л/22п)
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	50
<i>Форма семестрового контролю</i>	іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 36% / 64%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є: формування знань з прагматичних аспектів методики викладання фахових дисциплін; надання студентам системи теоретичних і прикладних знань щодо форми організації, технології навчальної, виховної, організаторської діяльності викладача у закладі вищої освіти; формування у студентів цілісної системи знань та компетенцій про методи і принципи викладання фінансово-економічних дисциплін.

Мета вивчення «Методики викладання фахових дисциплін» – сформувати у магістрів та спеціалістів систему педагогічних знань і навичок з підготовки публічних виступів на актуальні фінансово-економічні теми, з викладання фахових дисциплін; створення умов для стимулювання у слухачів прагнення до знань.

Завдання: формування у студентів комплексу компетенцій, достатніх для роботи на посаді викладача економічних дисциплін та в області розуміння сутності професійно-педагогічної культури та професійної компетентності викладача в системі вищої освіти; отримання знань щодо форм та методів навчання у вищій школі; усвідомлення нової парадигми освіти та навчання; визначення проблем, з якими стикаються молоді викладачі під час навчання слухачів економічних та фінансових дисциплін, знаходження шляхів їх розв'язання; засвоєння «технологічного» процесу навчання, методів та форм вивчення спеціальних дисциплін; отримання знань щодо оцінювання навчальних досягнень студентів, контроль і самоконтроль навчальної роботи у закладах вищої освіти та знань щодо видів та прийомів активізації процесу навчання у вищій школі; формування наукового світогляду, оволодіння методикою та методами педагогічної майстерності; оволодіння знаннями щодо побудови лекцій і навичками публічних виступів, а також проведення різних видів занять із викладання фінансово-економічних дисциплін; засвоєння сучасних активних форм навчання для підвищення ефективності навчального процесу; набуття студентами практичних навичок й умінь проводити лекційне, семінарське, практичне заняття, оцінювати знання студентів, складати методичну документацію з фахової дисципліни.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи навчання у закладах вищої освіти та шляхи їх реалізації у навчально-виховному процесі;
- типологію і структуру сучасних видів аудиторних занять, традиційні та інноваційні форми навчання;
- прийоми активізації процесу навчання у закладі вищої освіти
- склад навчально-методичного комплексу з навчальної фахової дисципліни;
- методи оцінювання навчальних досягнень студентів, контролю та самоконтролю навчальної роботи у закладі вищої освіти;
- визначення спеціальних понять та термінів;
- загальні науково-теоретичні основи методики викладання навчальних фахових дисциплін у закладах вищої освіти;
- концептуальні засади організації навчально-виховного процесу на сучасному етапі впровадження кредитно-модульної системи навчання у закладі вищої освіти.

вміти:

- добирати систему ефективних методів, форм, засобів навчання для організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- здійснювати комплексний методичний аналіз чинних підручників та навчальних посібників з фахових дисциплін;

- аналізувати, узагальнювати та впроваджувати у практичну діяльність викладача закладу вищої освіти перспективний педагогічний досвід з вивчення фахових дисциплін;

- застосовувати теоретичні знання з методики, психолого-педагогічних та фахових наук для практичної організації навчально-виховного процесу з навчальних дисциплін у закладі вищої освіти;

- забезпечувати єдність мети, змісту, методів та засобів навчання, його організаційних форм;

- планувати навчальну, методичну, наукову і виховну роботу викладача закладу вищої освіти;

- моделювати різні види навчальних занять, самостійну роботу студентів з навчальних дисциплін;

- підвищувати свій загальноосвітній і фаховий рівень, організовувати самоосвіту, творчо користуватись різними джерелами інформації.

володіти компетенціями такими як:

загальні компетентності:

ЗК-1. Етичні установки. Дотримання етичних принципів з погляду професійної чесності. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю;

ЗК-2. Уміння приймати обґрунтовані рішення. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати задачі;

ЗК-4. Громадянська позиція. Розуміння закономірностей суспільно-політичного, культурного та економічного розвитку України у світовому співтоваристві, усвідомлення своєї професійної, соціальної, громадянської ролі у цих процесах; усвідомлення особистої відповідальності за колектив, до якого належиш, долю своєї країни;

ЗК-6. Популяризаційні навички. Здатність провести усну презентацію та написати зрозумілу статтю за результатами проведених досліджень, а також щодо сучасних концепцій у фінансах, банківській справі та страхуванні для загальної публіки (не фахівців).

фахові компетентності спеціальності:

ФК-1. Глибокі знання та розуміння. Здатність фахово застосовувати теоретичні знання у практичній підприємницькій діяльності, розробляти програму фінансового дослідження, коректно та релевантно використовувати дослідницькі методики, діагностувати фінансовий стан та фінансові результати діяльності суб'єктів підприємництва, оцінювати та ефективно управляти інвестиційним портфелем фінансових посередників, розробляти персональні, індивідуальні і корпоративні програми страхового захисту та визначати їх фінансову складову;

ФК-4. Комунікаційні навички. Здатність до комунікації з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та англійською мовами. Здатність розуміти шляхи практичного використання комунікаційних навичок, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції;

ФК-5. Дослідницькі навички. Здатність формулювати (роблячи презентації, або представляючи звіти) нові гіпотези та наукові задачі в області фінансів, банківської справи та страхування, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси;

ФК-8. Викладацькі навички. Здатність аналізувати шляхи, якими викладацькі навички використовуються на практиці, ефективно застосовуючи основні педагогічні концепції;

ФК-9. Наставницькі та лідерські навички. Здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької майстерності;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	пр.	м.к.	інд.	с.р.
Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО	8	1	2	-	-	5
Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі	15	1	4	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	25	2	6	2	-	15
Семестровий контроль	30				-	
Усього годин	120	10	22	8	-	50

4.1. Теми семінарських занять – не передбачено навчальним планом

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти		
1.	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства	2
2.	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін	2
Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін		
3.	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО	4
4.	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів	2
Змістовий модуль 3. Використання активних форм навчання та застосування інноваційно-цифрових технологій в ході викладання фахових дисциплін		
5.	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі	2
6.	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу	4
Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу		
7.	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО	2
8.	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі	4
	Разом	22

4.3. Теми лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти		
9.	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства	5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
10.	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін	5
Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін		
11.	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв’язання проблем методики викладання у ЗВО	10
12.	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів	10
Змістовий модуль 3. Використання активних форм навчання та застосування інноваційно-цифрових технологій в ході викладання фахових дисциплін		
13.	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі	5
14.	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу	5
Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу		
15.	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО	5
16.	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі	5
	Разом	50

4.5. Індивідуальні завдання – не передбачено навчальним планом

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти

Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства.

Мета і задачі дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін». Концепція освіти і навчання в Україні у новому тисячолітті. Освіта XXI сторіччя потребує осучаснення й модернізації всіх ланок. Зміщення парадигм, як основа для розв’язування проблем, що не розв’язуються традиційними способами. Зміщення парадигми в освіті. Роль організатора навчання. Перспективи розвитку освітніх установ у освіті. Цифровий трикутник, що продукує нова модель освіти. Перехід від конкуренції до співпраці. Порівняння вимог до економічних кадрів. Використання компетентісного підходу як сучасної освітньої парадигми вищої школи. Професійна компетентність викладача. Стратегія (програма) розвитку університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр. Розробка концепції економічної освіти в Україні – це перша спроба системного підходу до викладання економіки.

Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін.

Бар’єр нерозуміння. Оптимістичний бар’єр. Бар’єр нестачі часу. Бар’єр втрати позиції. Бар’єр нешвидких досягнень. Бар’єр інерції. Бар’єр переконань. Формування професійного іміджу викладача. Стиль та методику викладання. Модель професійної діяльності. Викладач у системі вищої освіти. Формування професійно-педагогічної культури викладача на засадах дотримання норм професійної етики. Студент як

об'єкт педагогічної діяльності. Студент як особистість. Студент як суб'єкт педагогічного процесу. Психологічні аспекти активізації фахового економічного навчання в закладах вищої освіти. Сучасні підходи до навчання. Аналіз пріоритетних цінностей. Традиційні і нетрадиційні слухачі. Основні організаційні форми. Пізнавальні і навчальні спілі. Відмінності у стилі опрацювання інформації студентами. Інтенсивність. Послідовність. Схвалення.

Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін

Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО.

Науково–дослідницька діяльність студентів. Наукове дослідження. Предмет дослідження. Навчання студентів елементам дослідницької діяльності. Об'єкт наукового дослідження. Науково-дослідний процес. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Комплекс науково-дослідницької діяльності. Система науково-дослідної роботи студентів. Ефективність наукових досліджень. Вибір теми та реалізація дослідження. Соціально-економічна ефективність. Економічна ефективність. Гіпотеза. Очікувана економія.

Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів.

Лекція: методика підготовки та хід її викладу на занятті. Стиль лекції. Опис предмета і об'єкта моделювання. Ігрове проектування. Практичних та семінарських занять з економіки та фінансів. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять з урахуванням виду лекцій. Методика підготовки та проведення семінарських занять. Теоретичні і практичні ситуаційні задачі (кейси). Опис мети і задач ділової гри. Методика організації та проведення практичних занять. Консультування як форма роботи зі студентами. «Мозковий штурм». Організація самостійної роботи студентів. Форми, методи й засоби організації самостійної навчальної діяльності студентів. Теоретичні ситуаційні задачі. Практичні ситуаційні задачі. Методика проведення гри. Прості ситуаційні задачі. Проблемні ситуаційні задачі. Методичне забезпечення ситуаційних задач. Комплексні контрольні завдання. Ділові ігри.

Змістовий модуль 3.

Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі.

Навчання як система. Гра як метод і проблема сучасної психології навчання. Використання традиційних та інноваційних освітніх технологій в процесі викладання фахових дисциплін. Етап робочого стану команди. Етапи розробки ігор. Застосування сучасних технічних засобів у процесі навчання. Результативність та ефективність економічної гри для студента. Застосування смарт-технологій в процесі навчання. Репродуктивний. Адаптація гри. Активізація процесу навчання засобами організації ділових ігор. Метод конкретних ситуацій. Дистанційне навчання як самостійний елемент сучасної підготовки студентів. Активні форми навчання в контексті нової парадигми освіти. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів з використанням нових інформаційних технологій. Команда.

Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу.

Культура спілкування. Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування. Зміст робочої програми інноваційного

проекту “Створення освітнього інноваційного хабу”. Фінансові інструменти підтримки освітнього інноваційного хабу. Маркетингова і PR-діяльність в інфраструктурі освітнього інноваційного хабу. Формування комплексної системи підтримки науково-освітніх, технологічних робіт інноваційного хабу в ЗВО. Очікуванні впливи в результаті успішної роботи освітніх інноваційних хабів. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова публікація. Науковий журнал. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Методика підготовки та оформлення публікацій. Формулювання задуму. Цілісний виклад. Вибірковий виклад. Літературна правка. Форми звітності при науковому дослідженні. Наукові результати.

Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу

Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО.

Взаємозв'язок змісту та методів навчання з об'єктами та формами контролю. Поняття про сутність контролю та самоконтролю знань студентів, його компоненти. Система контролю. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Педагогічні вимоги до контролю. Функції контролю. Методи контролю. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Умови ефективного контролю. Методи і форми контролю знань студентів. Система вмінь самоорганізації й самоконтролю студентів. Процес оцінювання як спосіб контролю за навчальною діяльністю студента. Непроодуктивна і продуктивна вимогливість.

Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі.

Стандарти вищої освіти України. Курс лекцій, опорний конспект. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни. Змістовий модуль. Навчальний графік, навчальний план, навчальна програма дисципліни: типова, робоча. Тематика індивідуальних творчих завдань. Комп'ютеризація, гуманітаризація, спеціалізація. Структура навчальної дисципліни. Підручник, навчальний посібник. Організація аудиторної роботи зі студентами. Організація праці викладача. Питання для самопідготовки і самоконтролю. Критерії оцінки знань, білети до іспиту. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Результати навчання за дисципліною. Організація роботи кураторів груп у закладі вищої освіти. Наочна презентація. Орієнтовні запитання до екзамену.

6. Контроль навчальних досягнень

Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація), лабораторні роботи, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Вивчення дисципліни здійснюється за машинним варіантом з організацією занять у спеціалізованих комп'ютерних залах, де кожний студент отримує можливість навчатись безпосередньо на індивідуальному робочому місці, обладнаному персональним комп'ютером.

Методи контролю

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, за виконання індивідуальних завдань, за модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п. 10), де зазначено види контролю і кількість балів за видами. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано нижче у таблицях.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	1	2	1	2	1	2	1
2	Відвідування лабораторних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Виконання завдань для самостійної роботи	10	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	10	2	10	2	10	2	10
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
7	Виконання тестового контролю	10	2	10	2	10	2	10	2	10
8	Лабораторне заняття (допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	87	-	87	-	87	-	87

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Завдання 1. Спробуйте схематично відобразити методику викладання фахових дисциплін як підсистему в системі процесу навчання.

Завдання 2. Дайте пояснення: що таке економічна культура, економічне мислення й економічна поведінка. Який між ними зв'язок? Приклади.

Завдання 3. У чому полягають особливості впливу національної економічної культури на фахову економічну освіту?

Завдання 4. У чому різниця між поняттями «педагогічна система», «дидактична система», «методична система» (на рівні конкретної дисципліни)?

Завдання 5. Чи можна вважати гумористичний асоціативний малюнок у тексті підручника формою психологічного розвантаження студента? Представте свій гумористичний асоціативний малюнок з будь якої дисципліни на власний вибір.

Завдання 6. Які психотехнічні оздоровчі ігри Ви знаєте? Приведіть приклад.

Завдання 7. Написати тези доповідей з метою участі у Міжнародній науково-практичній конференції за проблемою своєї магістерської роботи.

Завдання 8. Підготувати лекцію (дисципліна на вибір студента)

Завдання 9. Підготувати семінарське заняття (дисципліна на вибір студента)

Завдання 10. Підготувати практичне заняття (дисципліна на вибір студента)

Завдання 11. Розробити економічну гру та презентувати її блок-схему, методику проведення, критерії оцінювання учасників гри.

Завдання 12. Розробити анкету оцінювання гри студентами.

Завдання 13. Проведіть тренінг з конфліктології в педагогіці.

Завдання 14. Підготувати до друку тези доповіді на конференції за проблемою магістерської роботи.

Завдання 15. Підготувати до друку статтю у фаховому видання на будь яку актуальну тему для Вас.

Завдання 16. Написати рецензію на статтю або відгук наукового керівника на магістерську роботу (на вибір студента).

Завдання 17. Спробуйте розробити 10 тестів до будь якої теми з визначеної дисципліни для Вас викладачем.

Завдання 18. Підготуйте навчальні завдання з дисципліни (дисципліна та тема на вибір студента).

Завдання 19. Розробити робочу навчальну програму дисципліни (на вибір студента)

Завдання 20. Розробіть логічну конспект-схему по будь якій темі з дисципліни, яку Вам визначив викладач для практикування викладацької діяльності.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		ср	мк	260
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	160	100	
20	20	20	20	20	20	20	20			

6.3.–6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Виконання завдань для самостійної роботи	10	2	20	2	20	2	20	2	20
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
7	Виконання тестового контролю	10	2	20	2	20	2	20	2	20
8	Лабораторне заняття (допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	87	-	87	-	87	-	87

Методика розрахунків модульної і семестрової оцінок студента

№ з/п	Оцінка студента	Макс. оцінка	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
1	Максимальна підсумкова семестрова модульна оцінка (МС)	60	-	-	-	
2	Максимальні підсумкові оцінки за змістовими модулями (ММ)	348	87	87	87	87
3	Фактична кількість балів, отриманих студентом за видами поточного	260	80	50	60	70

	контролю (приклад) (ФБ)					
4	Підсумкові фактичні оцінки студента за змістовими модуля Семест. оцінка = $260 \cdot 60 / 348$	44,82				
5	Підсумкова семестрова модульна оцінка студента $C = M_1 + M_2 + M_3 + M_4$	348	87	87	87	87
6	Екзаменаційна рейтингова оцінка	40	40			
7	Підсумкова семестрова рейтингова оцінка студента $P = C + E$		85 (45+40) / B			

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Мета і задачі дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін».
2. Концепція освіти і навчання в Україні у новому тисячолітті.
3. Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування.
4. Зміщення парадигм, як основа для розв'язування проблем, що не розв'язуються традиційними способами. Зміщення парадигми в освіті.
5. Роль організатора навчання.
6. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
7. Результативність та ефективність економічної гри для студента.
8. Наукова монографія, наукова стаття, тези.
9. Перспективи розвитку освітніх установ у освіті.
10. Навчально-методичний комплекс дисципліни: завдання, структура.
11. Робоча навчальна програми дисципліни «Фінанси, гроші та кредит».
12. Навчальний посібник, курс лекцій, опорний конспект з дисципліни, наочна презентація.
13. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін.
14. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
15. Загальні педагогічні особливості методики викладання фахових фінансово-економічних дисциплін.
16. Активні форми навчання в контексті нової парадигми освіти
17. Економічна гра: зміст, характеристика та механізм застосування і правила використання.
18. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО
19. Концепція освіти і навчання у XXI ст.
20. Зміщення парадигм, як основа для розв'язання проблем, що не розв'язуються традиційними способами.
21. Сутність і гуманітаризація освіти.
22. Роль учителя в навчальному і виховному процесі.
23. Перспективи розвитку освітніх установ у світі.
24. Чому слід враховувати характер і вік аудиторії?
25. Предмет і сутність наукових досліджень.
26. Психологічні аспекти активізації фахового економічного навчання в закладах вищої освіти.
27. Відмінності у стилі опрацювання інформації студентами.
28. За якими показниками слід оцінювати лекційне заняття?
29. Показники оцінки якості практичного заняття.
30. Що являє собою типова і робоча програми дисципліни?
31. Структура навчально-тематичного плану дисципліни.
32. Види наочної презентації лекційного матеріалу.
33. Курс лекцій і опорний конспект лекцій: принципи їх підготовки.

34. Критерії оцінки знань студентів.
35. Практичних та семінарських занять з економіки та фінансів
36. Науково – дослідницька діяльність студентів
37. Процес оцінювання як спосіб контролю за навчальною діяльністю студента
38. Порівняння традиційних і нетрадиційних слухачів.
39. Психологія навчання студентів стаціонару.
40. Основні організаційні форми роботи із слухачами.
41. Особливості психології навчання дорослих. Форми навчання.
42. Як можна прискорити процес навчання дорослих слухачів?
43. Найважливіші навчальні принципи, що підвищують ефективність навчання.
44. Вимоги до лекційних занять у ЗВО.
45. Форми активного навчання у ЗВО.
46. Застосування навчальних і рольових ігор для потреб викладання фінансів.
47. Використання методу «мозкового штурму» для творчого розв'язання проблем.
48. Використання ситуаційних вправ.
49. Ділові ігри: доцільність, суть, відмінність від рольових ігор.
50. Комплексні контрольні завдання: суть, доцільність застосування.
51. Форми контролю знань.
52. Як розвинути сміливість і впевненість у собі під час публічних виступів?
53. Як готуватися до виступу?
54. Методика підготовки та оформлення публікацій.
55. Контроль результатів навчання студентів в ході їх підготовки у ЗВО.
56. Вибір теми та реалізація дослідження.
57. Форми звітності при науковому дослідженні.
58. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів.
59. Лекція: методика підготовки та хід її викладу на занятті.
60. Як покращити пам'ять?
61. Головні передумови і секрети хорошого публічного виступу.
62. Початок і кінець лекції: яким він має бути ?
63. Як зацікавити слухачів уважно слухати лекцію?
64. Як утримати увагу слухачів протягом лекції?
65. Склад навчально-методичного забезпечення дисципліни у ЗВО.
66. Ефективність наукових досліджень.
67. Основні види ефективності наукових досліджень.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни (модуля)

Разом: 120 год., із них: лекції – 10 год., практичні заняття – 22 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 50 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1 (25 балів)		2. Змістовий модуль 2. (25 балів)		3. Змістовий модуль 3. (25 балів)		4. Змістовий модуль 4. (25 балів)	
Теми	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства (1бал)	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін (1бал)	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв’язання проблем методики викладання у ЗВО (1бал)	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів (1бал)	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі (1бал)	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу (1бал)	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО (1бал)	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі (1бал)
Практичні заняття (теми, бали)	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства (10 баллів)	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін (10 баллів)	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв’язання проблем методики викладання у ЗВО (10 баллів)	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів (10 баллів)	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі (10 баллів)	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу (10 баллів)	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО (10 баллів)	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі (10 баллів)
Самостійна робота 8*10=80 балів								
Поточний контроль								
Модульна контрольна робота 1,2,3,4*25=100 балів								

8. Рекомендовані джерела

Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійній роботі студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- електронний навчальний курс.
- презентації.
- навчальні посібники.
- робоча навчальна програма.
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

Основна (базова)

1. Іщенко Л. В. Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ: навчальний посібник / Л. В. Іщенко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2016. – 99 с.
2. Дзюба П.А. Посібник до вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін в вищій школі» [Текст]: посіб. / П.А. Дзюба, Т.А. Зайцева, – Д.: Ліра, -2015. – 24с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К.: «Академвидав», 2014. – 456 с.
4. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: навчальний посібник / за ред. І.Л. Холковської. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. – 144 с.
5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
6. Худолій Л.М. Методика викладання фінансових дисциплін: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 77 с.
7. Аксьонова О. В. Методика викладання економіки: Навч. посібник — К.: КНЕУ, 1998. – 280 с.

Додаткова

8. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
9. Карапузова Н. Д. Основи педагогічної ергономіки: Навч. посіб. / Н. Д. Карапузова, Є. А. Зімниця, В. М. Помогайбо. – К. : «Академвидав», 2012. – 192с.
10. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
11. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : Навч. посіб. для вищих навч. закладів / Авт. кол. : Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Венесаар та ін. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. – К. : ПУЛЬСАРИ, 2015. – 280 с.
12. Baark E., Naubahar Sh. From Trade Hub to Innovation Hub: The Role of Hong Kong's Innovation System in Linking China to Global Markets / E. Baark, Sh. Naubahar // Innovation: Management, Policy & Practice, V. 8, № 1–2, April 2006. – P. 193–209.
13. Краус Н. М. Становлення інноваційної економіки в умовах інституціональних змін : монографія / Краус Н. М. – Київ : Центр учбової л-ри, 2015. – 596 с.
14. Краус Н. М. Інституціональна проекція інноваційного хабу в рамках побудови конкурентоспроможної національної економіки / Н. М. Краус // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1 (30). – С. 259–270.

15. Цифрова адженда України – 2020 (“Цифровий порядок денний” – 2020). [Електронний ресурс] / НІТЕСН office. – грудень 2016. – 90 с. – Режим доступу: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 22.11.2017.

16. Краус К. М., Краус Н. М., Болдирєва Л. М. Цифрові компетенції в сфері вищої освіти: задум, реалізація, результат. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 1 (106). С. 132–138.

17. Краус К. М., Краус Н. М., Манжура О. В. Професії майбутнього у віртуальній реальності інноваційно-цифрового простору. *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2019. № 1. С. 132–138.

18. Краус К. М., Краус Н. М., Голобородько О. П. Діагностика впливу R&D сектора вищої освіти на інновації підприємств в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6817> (дата звернення: 03.02.2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.2.

19. Краус К. М., Краус Н. М., Криворучко О. С. Інноваційні досягнення української науки та освіти в координатах європейського науково-освітнього простору / К. М. Краус, Н. М. Краус, О. С. Криворучко // Шляхи відродження науки України : матеріали XXII всеукр. конф. молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів, 14 квіт. 2017 р. – Київ, 2017. – С. 90–94.

9. Додаткові ресурси

20. Інноваційна діяльність та венчурний капітал в системній модернізації національної економіки [Текст] : монографія / Н. М. Краус, О. М. Шевченко; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – Полтава : Дивовістіт, 2013. – 183 с. : рис., табл.

21. Краус Н. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій / Н. Краус, К. Краус // Науковий економічний журнал. Інтелект ХХІ століття. 2018. – № 1. – С. 211–214.

22. Краус Н. М. Blockchain як комунікаційно-інформаційна фінансова новітня технологія цифровізації економіки / Н. М. Краус, К. М. Краус // Цифрова економіка: зб. мат. Національної наук.-метод. конф., 4–5 жовтня 2018 р., м. Київ. – К.: КНЕУ, 2018. – С. 226–230.

23. Краус Н. М. Blockchain-технологія як драйвер соціально-економічного росту України в умовах нового прагматизму / Н. М. Краус, К. М. Краус // Наукова спадщина Йозефа Алоїза Шумпетера і сучасність: погляд із минулого в майбутнє / Матеріали IV Міжнародної Шумпетерівської конференції (03–04 жовтня 2018 р.). – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 182–186.

24. Леоненко П. М. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні за технологічними укладами / П. М. Леоненко, Н. М. Краус // Фінанси України. – 2016. – № 4 (60). – С. 50–64.

25. Голобородько О. П. Цифрова економіка : тренди та перспективи авангардного характеру розвитку [Електронний ресурс] / О. П. Голобородько, Н. М. Краус, К. М. Краус // Ефективна економіка. – 2018. – № 1. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 11.05.2018.

26. Краус К. М. Колаборація в науково-освітньому просторі між Україною і Європейським Союзом в контексті глобальних викликів / К. М. Краус // Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization : International Scientific-Practical Conference, 29 January 2016. – Klaipeda: Baltija Publishing. – Vol. 4. – 2016. — P. 340–343.

Нормативно-правові акти:

27. Закон України Про вищу освіту: // Голос України. – 2014. – 6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>

28. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

29. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>

30. [http: // www. oecd. org](http://www.oecd.org) – офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР.
31. [http: // www. rada. gov. ua](http://www.rada.gov.ua) – офіційний сайт Верховної Ради України.
32. [http: // www. ufs. com. ua](http://www.ufs.com.ua) – український фінансовий сервер.
33. [http: // www. investfunds. com. ua](http://www.investfunds.com.ua) – інформаційний фінансовий сервер.